GELYKHEID, VRYHEID, BROEDERSCHAP.

N°. 5. A°. 1800

HAAGSCHE COURANT.

Saturdag den 1 February.

HET ZESDE JAAR DER BATAAFSCHE VRYHEID.

D U I T S C H L A N D.

WEENEN 15 Jan. De Generaal *Massena* zoude reeds te Genua aangekomen zyn, om het commando over het Fransch Leger in Italie over te nemen.

De geheime Cabinets-Officieren en Hof-Secretarissen *Yourg*, *Neuberg* en *Müller* zyn tot geheime Cabinets-Secretarissen benoemd.

De regeerende Vorst van *Esterhazy* heeft de order van het Gulde Vlies bekomen.

De marsch der troupen tot ons Leger bestemt duurt onophoudelyk voort. De Italiaansche Vestingen worden buitengewoon geapproviandeert, en men zend derwaards veele graanen uit Hongaryen.

De Hertog van Wurtemberg zal by zyne krygstoerustingen van ons generaal commando in het Ryk op het kragtdadigste onderfteund worden.

De Engelsche Gezant Lord *Minto* is van Praag terug gekomen.

De Generaal *Klenau* heeft na bekomene versterking van den Generaal *Hohenzollern* de Franschen terug geslagen en zyne vorige stellingen weder ingenomen.

HEIDELBERG 17 Jan. By het Leger van den Aartshertog wordt thands reeds de Jaarlyksche revue en inspectie der enkele Regimenten gehouden, waar uit men eene spoedige opening van den Veldtocht opmaakt.

Alle ryksstenden, in welkers gebied geene Fransche troupen staan, hebben bevelen om requisitien op te brengen. De stad Frankfort moet 32,000 Centenaars Hooy, even zo veele Oostenrykfche maaten Haver en over de 2,000 Centenaars Meel léveren, Darmstadt, Isenburg, Erbach enz. pro rato.

FRANKFORT 18 Jan. De Aartshertog *Karel* heeft den vryen doortocht der Pakwagens naar Mentz en den linker Rhyn-oever uit bizondere genade en inzichten voor deze stad wederom toegestaan, waar door den handelstand ten eenemaale buiten zorge gesteld is. Alleen de naar de Rykswerten naar den vyand toe te zendene verbodene Krygsrequisitien mogen niet doorgaan.

De Ysdammen van de Main en Rhynstroomen zyn eindelyk heden losgegaan.

Men zegt, dat de Keizerlyken troupen, in de landstreek van Heidelberg weldra naar Zwaben zullen terugkeeren en door Russen afgelost worden.

Dewyl thands geene Schepen den Donauw kunnen passeeren, worden de behoeften voor het leger in Zwaben op wagens toegevoerd. Laatstelyk zyn door Regensburg meer dan 100 Proviantwagens uit het Oostenrykfche doorgetrokken.

Het fransche Rhynleger verkrygt 30,000 man versterking. — In het Beyersche worden thands veele troupen geligt. — *Moreau's* plan zoude zyn om eenen algemeenen Overtocht des Rhyns op 3 punten, namelyk by Oud-brisfach, Kehl en Cassel te onderneemen.

HAMBURG 23 January. Heden zyn alle elf de ontbreekende Engelsche posten aangekomen. De tydingen die zy behelzen hebben wy reeds agtervolgens over Vrankryk geweeten. Zy bevatten dus niets nieuws van aanbelang, de brief van *Buonaparte* aan den Koning van Engeland was te Londen steeds het onderwerp der verscheidene gesprekken. — Als eene byzonderheid kan men melden dat de Koning, den Cardinaal *York* afstammeling van Jacobus den II. een Jaarlyks Pensioen heeft toegelegd. — Den 14 January waren de 3 per Cent geconsolideerden tot 60¼ gevallen.

De Cours op Hamburg was dien dag 31,6. — Van Hamburg ontbraken 'er 9 Posten.

De Rus-Keizerlyke Gezant Graaf van *Viosmenil* is van Hamburg afgereisd, om zich over Cuxhaven by de Russische Troupes op het Engelsch grondgebied te begeeven.

FRANSCH GEMEENEBEST.

PARYS 27 Jan. Het Nationaal Institut heeft in zyne algemeene Zitting op gister gehouden besloten, dat naar dien het Institut van Egypten uit dat van Vrankryk zyne oirsprong heeft en dat de banden van medebroederschap en van eene welwillende achting deeze twee lighaamen vereenigen moeten, dat de Leden van voornoemde Egiptisch Institut welke in Vrankryk zullen wederkeeren, wanneer zy zulks verkiezen zullen erkend worden en de Zittingen van het Nationaal Institut bywoonen.

De Centraale Administratie van het Departement Seine en Oise heeft haare Medeburgeren door eene Proclamatie herinnert dat de waarneeming der Decades ten allen tyde verplichtende is en dat de Wetten op de Godsdiensten naauwkeurig moeten worden waargenomen.

Men heeft uit Straatsburg dat de Doctoren het gerucht hebben tegengesprooken, het welk zich verspreid heeft, als of 'er in deeze gemeente eene aansteekende ziekte zoude heerschen. Het getal der dooden was 'er niet sterker dan na gewoonte.

De eerste Consul zal weldra het Hôtel der Thuilleriën betrekken.

Verscheide gaauwdieveryën hebben zints eenige dagen alhier plaats gehad.

De Zittingen der Constitutioneele Ligchaamen hebben dezer dagen niets van belang opgeleverd.

Men voedt hier steeds de hoop op vreede.

De Tiers consolidé zyn 18 fr. 58 c. Bons voor het jaar 8. 65 en 3 vierde agterstallige Bons 87 fr.

GROOT-BRITTAGNE.

LONDEN 17 Jan. Volgens het rapport van den Kapitein *Seller* Commandant der Diana, heeft een Fransche Divisie van het fort *Cap-Côte*, en van een ander insgelyks in Afrika gelegen bezit genomen. Dit Esq. uit 3 Fregatten en eenige Kanonneer Chaloupen bestaande en 1000 man troupen aan boord hebbende, had te vooren 2 Schepen genomen. (*De nadere omstandigheden by eene volgende*).

De eerste vraag van de fondsen die Mr. *Pitt* aan het Parlement zal doen, zal eene leening van 3 Millioenen sterling voor den Keizer van Duitschland en eene subsidie voor dien van Rusland zyn, om dezelven in staat te stellen eene nieuwe campagne te kunnen voeren.

BATAAFSCH GEMEENEBEST.

HAGE 31 Jan. Zitting der Eerste Kamer van het Vertegenwoordigend Ligchaam van gisteren, Donderdag den 30ste.

Aan de orde van den dag zynde een rapport van de Commissie tot het Armbestuur, tendeerende om, ten einde in den hogen nood der zo gereformeerde, Roomsch-Catholyke als Joodsche Armen te Maassluis te voorzien, aan de zelve een voorschot van ƒ 10,000 uit 's Lands Casse te doen; wordt na eenige discussien met eene geringe byvoeging conform dit rapport geconcludeerd.

Ondorp produceert namens eene personeele Commissie een Concept-Besluit, waar mede zich de Vergadering na verklaaring der onverwylde noodzakelykheid conformeert, besluitende mitsdien, het Uitvoerend Bewind te authoriseeren om over eene somma van ƒ 5,500 tot ameublemement der Vergaderzaal van den Hogen Zeekrygsraad, en verdere behoeften voor de vertrekken der gevangenen te disponeeren.

Voords worden de deliberatiën over het Rapport van den Burger *Huber* c. s. in de zaak van de gesententiëerde Burgers *van der Hoeven*, *Eykenbroek* en *de Visser* andermaal voortgezet.

Ondorp het eerst aan het woord zynde, verklaart zich tegen het rapport der Commissie, alleszins de advisen dier Leden welke zich voor eene algemeene amnestie geuit hebben, en inzonderheid dat van den Burger *Nuhout van der Veen* appuiëerende; — het geen hem als het geschikst middel tot het daarstellen der gewenschte vereeniging voorkomt.

Gulje het woord bekomen hebbende, toont het onvoldoende van het Rapport aan, betoogt dat het verleenen van eene algemeene remissie geschikter is om het doel te bereiken en concludeert dus tegen het Rapport.

De advisen van de Burgers Representanten *van den Braak* en *Gulje* appuiëerende, en het nuttige eener algemeene remissie beweerd hebbende, adviseert *Kramer* voor de rejectie van 't Rapport.

Couperus in een zeer ampel advis, brengt onderscheide voorbeelden van verleende amnestiën by, en wel in 't byzonder die waar toe de souverein in den Jaare 1651 overging, toont het nuttige van dergelyke amnestiën in onderscheide omstandigheden aan; en eindigt met te zeggen; dat zo 'er al geene zodanige amnestie mogt verleend worden, hy zich in dat geval met het Rapport zoude conformeeren.

Knijphorst sommige gronden van 't Rapport wederlegt hebbende, verklaart zich tegen hetzelve.

Niet overtuigd zynde dat door het verleenen eener geheele remissie, die vereeniging welke hy ook wel wenschte, zoude worden daargesteld, verklaart zich *van Leyden* voor het Rapport, te meer daar de vereischten waarborg, zo nodig by alle verleenen gratie of remissie, by het Rapport gevonden wordt.

De Kanter zich op de Staatsregeling beroepende, is huiverig zynen stem tot eenige remissie, zonder een gunstig bericht van den rechter, het welk hier niet voorhanden is, te geven; en zegt zich dus verplicht te vinden, tegen alle remissie en by gevolg tot de rejectie van 't Rapport te concludeeren; niets echter zoude hem aangenaamer zyn, dan de zo gewenschte vereeniging, door alle andere gepaste middelen daar te stellen.

Welsman zich tegen het Rapport verklaart hebbende, besluit tot het verleenen van eene algemeene amnestie aan alle om politieke gevoelens gedetineerde Patriotten.

Tot het zelfde einde als de vorige Spreeker concludeert de Burger Representant *van Veen*, insgelyks voorziende, dat zulk een algemeen ontslag ten eenemaale geschikt zy tot het verkrygen der gewenschte vereeniging.

Aussmorth na in zyn advis aangehaald te hebben dat de Burger *Cornelis van der Hoeven* een der sterkste tegenstanders van het bewust Decreet van den 4 Mey 1798 geweest is, conformeert zich in 't byzonder met het advis van den Representant *Reinders* en concludeert insgelyks tot de verwerping van 't Rapport en het ontslag van alle onstaatkundige geschillen gedetineerde Patriotten.

Uitgezonderd met eenige gronden van hetzelve, stemt *Scheffer* volkomen met het Rapport in en acht het alleszins voldoende.

Zich voor een ongelimiteerd ontslag van alle om politieke gevoelens gedetineerde Patriotten verklaart hebbende, verwerpt *Hettema* insgelyks het Rapport.

Van Royen betoogt dat het oogenblik niet aanwezig is waar op men over eene te verleenen amnestie spreeken moet, doch dat zich de deliberatien alleenlyk over het Rapport van den Burger *Huber* betrekkelyk de te verleenen remissie moeten bepaalen; — met het welk hy zich als zeer voldoende wel kan conformeeren.

Ook de Burger Representant *Lewe* adviseert tot de rejectie van 't Rapport.

Eindelyk bekomt de Burger Representant *Pertat* het woord, verwerpt insgelyks het Rapport en concludeert tot het verleenen van een algemeen ontslag der om politieke gevoelens gedetineerde Patriotten.

De President aan de Leden gevraagd hebbende, of niemand meer het woord begeert, zegt dat het hem in zyne qualiteit niet wel voegen zoude, iets ter verdediging van 't door hem zelven uitgebragt Rapport te opperen; doch dat hy onder benefieie, dat achter het Concept-Besluit gevoegd worde, *met intrekking der verleende surcheance*, by appel nominal *voor* of *tegen* het Rapport zal beslissen.

Het appel nominal geïnstitueerd zynde concludeert de Vergadering met 44 tegen 9 stemmen tot de rejectie van het Rapport.

Wordende voords met eene groote meerderheid by een tweede appel nominal, op het gepreponeerde door den Burger *van Galen* besloten, over deze gewigtige zaak in te nemen de consideratien en 't advis van 't Uitvoerend Bewind; — wordende de Commissie verzocht de extentie van dit besluit op te maken en by de resumtie te produceeren.

(*Vervolg op de kant van deeze Bladz.*)

Tweede Kamer.

Zyn geleezen en bekragtigd twee onverwylde besluiten der eerste Kamer, als: een op 't Rapport van den Burger *Ondorp* (*zie hier boven de eerste Kamer*) en een waar by de Etstoel over 't voormalig Landschap Drenthe wordt gesupprimeerd en de werkzaamheden van denzelve aan het te Campen residerend Departementaal Gerichtshof van den ouden Ysfel opgedragen.

De beide Kamers van heden hebben het Publick niets van belang opgeleeverd.

De generaale staf der Fransche troupen in deze Republick bestaat thans uit.

De Brigade Generaal *Rostollant*, Chef der gemelde staf.

Divisie Generaals, *Desjardins*, *Barbou* en *Morlot*.

Brigade Generaals, *Ossen*, *Pacthod*, *Treillard*, *Clement*, *Fuzier*, en *Durutte*.

Generaals-Adjudanten, *Massabeau*, *Maurin*, *Maison*, *Laville*, *de Verine*, *Sicard*, *Chamaux* en *Ducommet*.

Het kan onze Lezers niet onaangenaam zyn, dat wy hen deze Levensschets van den reeds sedert eenige Jaaren in de Turksche Geschiedenis zulk eenen grooten rol gespeeld hebbende *Passwan Oglu* opgeven. Zie hier de Berichten wegens het leven van dezen Musulman. —

Korte leevensschets over PASSWAN-OGLOU *of* PAZMAN OHLU. Zyn Grootvader *Osman* was een Nachtwaker, volgens sommige echter Schoorsteenveeger. Hy diende in den Oorlog van 1753 tegens de Russen, muntte door zyne braafheid uit, en verkreeg verscheide belooningen, onder anderen het leen van Parabin in Moldaviën, aldaar bragt hy het overige zyner dagen door, zich in 't byzonder met de opvoeding zyns Zoons *Omar Aga*, ophoudende: deeze heeft den graad van Basli Aga of hoofd van het district bekomen. *Omar* heeft twee Zoonen gehad, den een *Ibrahim Bey*, welke zich als negociant te Constantinopolen neergezet heeft; den ander *Osman* bygenaamd *Pazman-Ohlu* of *Paswan-Oglu* (*Zoon des Schoonsteenveegers* of *des Nagtswags*) Deszelfs Vader welken Widdin een gedeelte des jaars bewoonde, deed hem in verscheidene takken der staatkundige huishoudelyke en krygskundige weetenschappen onderwyzen. De Jonge *Osman* bezat by eene groote leevendigheid van geest een zeer driftig karakter: in 1785, met zynen Vader op een Buitengoed zynde, kreeg hy twist met denzelven, de zaaken kwamen tot die hoogte dat hy zich aan het hoofd eeniger Vasfallen (onderdaanen) van zynen Vader die hem toegedaan waren gesteld hebbende, de geenen welke *Omar* tot deszelfs verdeediging had gewapend, aanviel en op de vlugt dreef. De voornaamste inwooners van Widdin zyn in deezen twist, welke meer dan twee jaaren duurde, tusschen beide gekomen: eindelyk wierd de Vader in 1788 genoodzaakt den vreede te vraagen, en dezelven greep ook wezenlyk stand. — Zederd dien tyd, wierden de manschappen, die zy aangeworven hadden in een eenig corps vereenigd, het welk toen zoo talryk was, dat die twee mannen in zeker opzicht meester der stad Widdin wierden: hun aanzien benevens het getal hunner aanhangeren wiesch aldaar dagelyksch aan. Zy misbruikten zodanig hunnen invloed, dat zy zo wel in de stad, als in den omtrek willekeurig de wet stelden: oeffenende hunne macht uit omtrent eenen ieder, dien zich tegen hunne wil verzette. De Porte over deze overweldiging haarer oppermacht verontrust, zond in 1788 *Mehemed Pacha* met 12,000 man tegen hen en beloofde hem het Pachalik van Widdin, indien het hem gelukte hen uit de stad te dryven. Zy wierden drie maanden binnen dezelve belegerd, doch tegens zulke overmatige macht niet bestand, namen Vader en Zoon de keuze om met 600 man die hen overbleeven by den Vorst *Maurojeni* in Wallachyën te vluchten. Deeze verleende hen zyne bescherming benoemde ieder derzelven tot *Bir-Bassa* (Overste van 1000 man en stelde *Omar* aan tot Commandant te Czernetz en *Pazman Oglu* te Gijurgijero, met last om deeze posten tegens de Oostenrykers te verdeedigen. *Omar* wierd welhaast uit Czernetz door de Keizerlyke Troupes verdreeven, en begaf

(*Vervolg op de 2de Bladz.*)

zich met 17 der zynen op den rechter oever des Donauws, daar hy zich in het Kasteel van Kulla, zes mylen van Widdin wierp. De Pacha van Widdin naauwlyks van de verschyning van *Omar* onderricht, zondt duizend man tegens hem, met bevel hem levend of dood te vangen. *Omar* hield den aanval 3 of 4 dagen met zyne 17 man uit, bekwam 7 wonden, doch eindelyk wierd het Kasteel stormenderhand ingenomen, het klein garnisoen omgebragt en *Omar* met zynen Secretaris *Mula-Ibrahim* levendig gevangen. Op het oogenblik dat het gerucht van dit voorval te Widdin bekend werd, stond het Volk ten hunnen voordeele op, en eischte hunne loslating; de Pacha de gevolgen van deeze Volksbeweeging verneemende zondt den Bey die de 2 gevangenen naar Widdin voerde, bevel, om hen in het geheim de hoofden afteslaan, het geen ter uitvoer gebragt werd; en men deed het gerucht terstond verspreiden, dat het *Omar* gelukt was te ontkomen; welk valsch gerucht het Volk te Widdin stilde.

Dan *Paswan-Oglu* van de droevige dood zyns Vaders onderricht, besloot 'er wraak over te nemen Alömme recruteerde hy in Wallachyen, en na dat het hem gelukt was een Corps van 2,000 man by een te brengen, trok hy in 1789 den Donau over, ging zich te Bagna tusschen Nissa en Widdin neêrzetten, alwaar hy met de Inwooners van Widdin in goede verstandhouding leefde, ten einde, het gevoel der aanhangelingen van zyn Vader tegen den Pacha op te hitzen, en den aanval welken hy in den zin had te ondersteunen. Geduurende dien tyd, voer hy voort, in Bulgariën recruteeringen te doen. Toen hy zich aan het hoofd zag van 5,000 man, behalven de geheime aanhangelingen dien hy binnen Widdin had, kwam hy des nagts binnen die stad, welkers poorten hem door zynen aanhang werden geopent, hy maakte zich van het Fort, zonder slag of stoot meester. De Pacha, in zyne macht gevallen, vertoonde hem een Firman van den Sultan, dien hem beval *Omar-Aga* ter dood te brengen; *Paswan Oglu* schonk hem het leeven, en gebood hem zyne troupen 1,000 à 1,500 man sterk af te danken; stond hem toe te Widdin naar zyne waardigheid, doch zonder eenig gezag uit te oeffenen, te leeven. — Meester van Widdin geworden zynde, vertrouwde hy het Bestuur dier stad aan *Bekir-Aga* een zyner bloedverwanten een man van 60 jaaren toe. En wat hem betrof, hy begaf zich met zyn Corps van 6,000 man sterk by den Groot-Vizier *Jusjuf-Pacha* dien hem volmaakt wel ontving, en hem nog 6,000 man onder zyne bevelen 'er by gaf. *Paswan-Oglu* vervoegde zich met dit Corps troupes op de Morawa om de Vesting Belgrado, door de Oostenrykers belegerd, te trachten te ondersteunen: maar hy wierd door een Corps Keizerlyke, die zyn Volk geheel op de vlucht jaagden, aangegreepen, na dat het zelve hem by de 3,000 man hadden gedood, zo dat hy genoodzaakt was zich met 500 man naar het Camp van den Groot-Vizier te begeeven, by den welken hy twee maanden bleef. Hier na keerde hy weder naar Widdin, daar hy zich geduurende 3 jaar stil hield, zonder zich in schyn noch met het commando, noch met het bestuur op te houden. Doch eindelyk vroeg hy den ouden *Bekir-Aga* rekening zyns bestuurs, en dezen aan die vraag geweigerd hebbende, deed *Paswan-Oglu* hem ter dood brengen, en maakte zich meester van zyne goederen.

De Porte zond echter een nieuwe Pacha naar Widdin *Alchie Pacha* genaamt. Deze den grooten Heer van het aanzien te Widdin van *Paswan Oglu* door de Inwooners der stad ondersteund, onderricht hebbende. vroeg eene versterking van 12,000 man om hem te verdryven. Hy kreeg tot antwoord een Firman welken hem beval, om het hoofd van *Paswan Oglu* naar Constantinopelen op te zenden; doch men zond hem, het vereischt aantal Volks niet om deze Firman ter uitvoer te brengen. *Paswan* van het geen 'er omging onderricht, verzamelde 2,000 man, viel den Pacha die 'er 3,000 had, daar mede aan, en dezen werdt gedwongen naar het Fort te retireeren en eindelyk te capituleeren: de Pacha gevangen zynde stont toe dat zyne troupen uitgenomen 300 man tot eene wagt werden afgedankt, en verbond zich daar en boven om by den Sultan genade voor *Paswan-Oglu* te vraagen. Beiden leefden geduurende eenigen tyd te Widdin in zeer goede verstandhouding. Doch in de maand Mey 1792 *Paswan-Oglu* met 60 van de zynen naar buiten gegaan zynde, zond hem de Pacha 400 man achter na welken hem in het Dorp Latesar 3 mylen van Widdin agterhaalden: 'er ontstond eenen zeer hevigen slag op het einde van welken *Paswan* zich met 30 der zynen in een huis opgesloten bevond, doch door middel van zich te verkleeden, gelukte het hem te ontsnappen. De Pacha ontdekte zyne ontkoming, viel hem op nieuw aan; dan *Paswan* tyd gehad hebbende om Volk te verzamelen, werd den Pacha in den stryd gewond, en met verlies van 200 man terug gedreeven. *Paswan Oglu* verloor geen tyd om deszelfs verstandhouding met de Inwooners van Widdin te hervatten, en zyne troupen te versterken, zodra hy 3,000 man by een verzameld had, wierp hy zich in Juny 1792 binnen Widdin. Na een hardnekkig gevecht, gelukte het hem den Pacha benevens zyn Garnisoen, uit de stad te jaagen, en nam voor de tweede maal gewapenderhand bezit van het Fort.

Het is ongetwyffeld buitegewoon voor een enkel ambteloos Persoon, zonder eenige wettige macht voorzien, het zo verre te brengen, om zich van eene importante Vesting meester te maaken en zich aldaar verscheidene jaaren staande te houden, na 'er den gelastigden van den Souverain uit verdreeven te hebben, en ten zelven tyd de uiterlyke plichten van eenen getrouwen onderdaan te vervullen. Men heeft gezien dat *Paswan-Oglu* na verscheidene daaden van rebellie begaan te hebben, dienst in het Leger van den Grooten-Heer heeft genomen, en weder op zyne beurt vaart hy voort zich als meester te Widdin te gedragen. De eerste reize overwinnaar van den Pacha der Porte zynde, vergeeft hy denzelven de dood zyns Vaders, uit hoofde van den Firman welken hem daar toe authoriseert, overwinnaar van den nieuwen Pacha zynde, legt hy denzelven geene andere last op, als zyne tusschenkomst om by den Grooten-Heer genade voor hem te erlangen.

Deeze tegenstrydigheden in het gedrag van *Paswan-Oglu* verklaaren zich door den aart der Ottomanische regeering. De persoon van den Souverain is zo geheiligd in het oog der Musulmannen, dat een oproerigen Pacha, zelfs tegen zyne macht een aanslag doende zich niet eens zoude veroorlooven van den eerbied aan den Sultan verschuldigt af te wyken; hy valt slechts zyne gelastigden, onder voorwendzel dat zy zyne persoonelyke vyanden, of verraaders tegens den Sultan zyn, openlyk aan. (*Het is ongetwyffeld volgens dit gebruik van het Oosten dat de Generaal* Buonaparte *verscheidene maanden den oorlog tegen de troupen van den Grooten Heer gehouden heeft, en zulks, aan zyne Hoogheid in zyne proclamatien de grootste getuigenissen, van eerbied en vriendschap immer toezwaaijende; men kan hier uit afleiden de redenen dat de Pachas thands aan den Groot Vizier niet willen gehoorzaamen in den oorlog tegens de Franschen in Egypten, daar het Manifest van de Porte door de Engelschen gesteld, dien oorlog ten basis dienende, te* Westelyk *in hunne ooren klinkt.*)

Men herinnert zich dat in het jaar 1792 het fransch gezantschap te Constantinopolen het zo verre bragt om de Porte over te haalen, om verscheidene corpsen troupen op den Europischen voet te vormen, en dat deeze nieuwigheid een algemeen misnoegen onder de Janitsaaren heeft te weeg gebragt. Weinig tyds te vooren, de Porte de garnisoenen van eenige forten op den Donauw gelegen en byzonder dat van Belgrado, over hunne lafheid en gebrek aan krygstucht willende straffen, had de Janitsaaren en de Spahis dezelve uitmaakende gelicencieerd, en door Kirczales zynde volontairen of onregelmatige troupen, welke aan geen discipline onderworpen zyn, doen vervangen. *Paswan-Oglu* (zelfs een Janitsaar zynde, en als zodanig op de rollen van Widdin zyn Vaderland ingeschreeven) maakte tot zyn voordeel van deeze omstandigheden op eene behendige wyze gebruik, en vertoonde als toen openlyk den voorstander der uitgedreeven Janitsaaren: deeze voor het grootste gedeelte inwooners en eigenaars van huizen in deeze steden zynde, waren eensklaps van hunne eigendommen en hunne soldy beroofd. De yver waarmede hy hunne verdeediging waarnam, deed het getal zyner aanhangers in geheel het Keizerryk aanwassen, ja zelfs geschiedde zulks tot in den Divan, aldaar bestondt eene oppositie-party. Van dat oogenblik af, wierdt *Paswan-Oglu* het hoofd van eenen des te duchtiger aanhang, daar zulks op verbintenissen met alle de misnoegden in Europisch en Asiatisch Turkyen, berustte. En indien men hem zederd met een handvol volks, een groot gedeelte der macht van het Ottomannische Ryk heeft zien bestryden, moeten deeze voordeelen aan de geheime verstandhouding met de misnoegden die zich in het leger bevonden, zo wel als aan zyn ferm stoutmoedig karakter worden toegeschreeven.

In 1794 zondt de Porte de Pacha *Hassi-Mufti*, om met *Paswan-Oglu* te confereeren, en om de voorwaarden waar op hy zich zoude onderwerpen, te weeten. Doch *Paswan* denkende dat men hem eene strik spande, brak weldra de conferentien af, en gaf den gelastigden der Porte zyn afscheid.

Weinig tyd hier na, in het begin van 1795, ligtte *Paswan-Oglu* te Widdin en in de nabuurschap troupen, hy zondt een Detachement van 1,000 man af, met bevel om zich van de forteres Nikopolis (20 mylen beneden Widdin, op den rechter oever van den Donauw gelegen) meester te maaken; onder voorwendsel dat de bezitting dier plaats voor de zekerheid van Widdin noodzaakelyk was. Na 20 dagen belegerings, nam hy Nikopolis in, hy legde 'er garnisoen binnen, en gaf 'er het bevel van aan een zyner Lieutenants.

Ten zelven tyd zond hy talryke zendelingen naar Bulgariën en Serviën, om de afgedankte Janitsaaren en de andere misnoegden dezer Provinciën aan te spooren, om zich in corpsen te verzamelen; weinig maanden waren tot de uitoeffening van dit ontwerp voldoende. Reeds in Juny, begaf zich eene menigte misnoegde in een leger-corps verzameld, door *Paswan* welke hen van grof geschut voorzien had, heimelyk bestierd zynde, voor Belgrado, zy maakten zich meester van de voorsteden en van de nederstad, en het mangelde maar weinig dat zy den Commandant *Hassan Pacha* die zich in de Citadel geretireerd had, gedwongen hadden, om zich gevangen te geeven. Doch deezen, het vol gehouden hebbende, bekwam onderstand van den Pacha van Bosniën, en het gelukte hem, na verscheide bloedige gevechten om de misnoegden in de maand July te verdryven.

De Porte, onderricht zynde van het aandeel 't welk *Paswan-Oglu* in deezen opstand had gehad, oordeelde dat zy nimmer rust zoude genieten, zo lange deezen gevaarlyken man aanwezig zoude zyn. Ten gevolge van dien, deed zy in 1796 een leger van 50,000 man onder de beveelen van den *Beglierbey* van Romeliën en van vier anderen Pachas marcheeren met bevel om *Paswan-Oglu* aan te tasten, en hem t'onder te brengen. *Paswan-Oglu* telde toen reeds 30,000 man welken hem geheel toegedaan, en door hem in de Wapenoeffening onderweezen waren; daarenboven hadt hy Widdin met den grootsten spoed doen versterken, hy hadt aldaar eene verbazende menigte leevensmiddelen en krygsbehoeften byeengebragt, zonder dat men nimmer heeft kunnen ontdekken op welke wyze hy de nodige gelden om zo veel Volks te wapenen, te betaalen en te onderhouden, bekwam. Men weet alleen dat zeker getal Fransche Ingenieurs en Poolsche Vlugtelingen zich by hem begeeven hadden; dat de eersten hem van hunne bekwaamheden, in de kunst der Vestingbouw bedienden, en dat de laatstgemelden onder zyne Troupen eenige kennis der tactiek hadden ingevoert; na verscheidene vruchtelooze aanvallen tegens Widdin nam de Commandant des Otto-

(*Het Vervolg op de kant van deeze Bladz.*)

mannischen Legers zyne toevlucht tot onderhandelingen, de uitkomst van dezelve was dat *Paswan Oglu* 500 Beursen aan de Porte moest betaalen, onder belofte dat hy tot Pacha van Widdin zoude erkend worden en dat 'er eene algemeene amnestie zoude plaats hebben. De Porte deze overeenkomst getekend hebbende bekwam het leger bevel om het beleg van Widdin, het welk drie maanden geduurd had, op te breeken.

(*Het Vervolg in onze Courant van Saturdag aanstaande.*)

** Myne waarde Huisvrouw ISABELLA CORNELIA BOOGAERT verloste heden avond zeer gelukkig van een welgeschape DOCHTER.

BREDA,
27 January 1800.

PR. VAN REEDE.

A D V E R T E N T I E.

DE COMMISSIE TOT ONDERZOEK (*onder anderen*) naar den richtigen opbrengst in de *geëmplieerde Heffing van 4 per Ct.* op de *Bezittingen* in dato 30 *November* 1798. benoemd over den *1ste Ring van het Departement de Delf* Zitting houdende *boven het* KOORNHUIS *alhier in den Haag*; zal op *aanstaande Donderdag den 6 February* 1800. *ter plaatse voornoemt*, des *Voormiddags* van *Tien* tot *Een* — en des *Namiddags* van *Vier* tot *Zeven* uuren vacceren; tot het overneemen der *Quitantiën* wegens den 5*de Termyn* in bovengem. Heffing ingevolge Publicatie van het Uitvoerend Bewind de *dato* 29 *October des voorigen Jaars* 1799. *ten einde* aan zodanige Ingezeetenen behoorende onder voornoemde 1ste Ring, welke uit eene of andere oorzaak *nalatig gebleeven zyn*, om derzelver Quitantiën van den 5de Termyn by gemelde Commissie *op de daartoe bepaald geweest zynde tyd* overtebrengen; *als nog* geleegenheid te geeven zig van derzelver verplichting te kunnen kwyten. — Wordende daartoe *alle* Ingezeetenen in het hier voorgestelde geval zig bevindende, *om het even* in welke Wyk woonachtig zynde, by deeze aangemaand en geroepen.

In naam van de Commissie voorn.

DEN HAAG
den 31 *January* 1800.
A. L. B. S.

M. P. VAN DER BURGHT,
Secretaris.

** LES ARTISTES DU THEATRE FRANCAIS, DE LA RRPUBLIQUE BATAVE. Donneront *Aujourd'hui* SAMEDI 1 Fevrier 1800. Au Theatre du Casuariestraat à la Haye, ADOLPHE ET CLARA OU LES DEUX PRISONNIERS, Opéra en un Acte Musique de *Dalazrac*. Suivi du TABLEAU PARLANT, Opéra en un Acte Musique de *Grétry*. Artistes de la premiere Piece, les Citoyens *Duprat*, *Gubiant*, *Bergé* &c. La Citoyenne *Chevalier*. Artistes de la seconde piece, les Citoyens, *Duprat*, *Abel*, *Bergé*, les Citoyennes *Chevalier*, *Vauclin*,

NB. 'Er werd aan het Publiek bekend gemaakt dat het *Haagsche Jagt* voor alle particuliere Gezelschappen te Huur te bekomen is, met verzekering van eene prompte en civiele bediening. Nadere informatie by de Commisfarissen van de Leidsche en Delfsche Veeren in den Hage.

** Tegen Primo Mey is te Huur een zeer proper wel gesituëert Huis, en groote Thuyn daar agter. Te bevraagen by den Mr. Metzelaar OVERDUYN, op de Dunne Bierkade in den Haag.

** De Vendumeester BOSBOOM, zal op Maandag den 3 Maart 1800, ten zynen Huize Verkopen; allerhande Meubilen en Huissieraaden, in 't vervolg breeder te melden.

** By den Boekhandelaar G. *ROOS* te Amsterdam is van *de Pers gekomen* en alom verzonden: GALORA VAN VENETIEN, Treurspel na 't Hoogd. van T. B. BERGER, dit schoone en uitvoerige Tooneelstuk is extra net gedrukt. De Prys is 12 Stuiv. ordinair en *f* 1 op groot Papier. Dezelve debiteerd met succes: DE VRIENDEN, Tooneelspel, na 't Hoogd. van F. W. ZIEGLER: à 12 Stuivers ordinair en *f* 1 op groot Papier. Ook zyn 'er nog weinige overig van AMALIA RINGENTHALE. LOUIZE of de Verdrukte Onschuld. en FELIX en LOUIZE of de Ouderliefde.

** Op WOENSDAG den 5 February 1800 en volgende dagen zal te Amst. ten Huize van F. J. VAN TETROODE in de Kalverstraat Verkogt worden, Twee fraaye Verzamelingen Latynsche, Fransche, Spaansche en Nederduitsche BOEKEN, in alle Faculteiten, waar onder veele voornaame en aanzienlyke Werken veelal wel geconditioneerd, de Catalogus is Gratis te bekomen by F. J. VAN TETROODE en J. WEEGE. —

** VERSCHYNINGEN en DROOMEN op HET EINDE DER 18. EEUW, een groot *Treurspel* in de manier van IFLAND en KOTSEBUE, benevens een VOORSPEL tusschen *deeze twee beroemde Tooneeldigters*, en de verdere Personagien in dit Stuk voorkomende, zyn onder anderen Keyzer *Frans de* II, *Frederik Willem de* III., *Paul de* I., de Keurvorsten van *Saxen*, *Beyeren*, *Keulen* en *Mentz*, de Koningen van *Engeland* en *Sardinen*, Paus *Pius de* VI., *Selim de* III., *Buonaparte*, *Bernadotte*, *Ponnier*, *Rewbell*, *Duphot*, de Admiraals *Bruyes* en *Nelson*, Lord *Pitt*, de Gravin *Likhtenau*, Moeder *Enken*, de Schimmen van *Catharina de* II., *Frederik de* II. *Fredrik Willem de* II., *Joseph de* II. en anderen; de *Tooneelen zyn door de geheele Waereld*, en wisselen in navolging der Tooneelstukken van *Ifland* en *Kotsebue* telkens af, dit *Satyricq*, *Geestig* en *Vernuftig* Stukje, uit het *Hoogduitsch Vertaald*, komt HEDEN VAN DE PERS, en is voor TWEE ZESTHALVEN, te bekomen by de meeste Boekverkopers, onder anderen te *Alkmaar* by Molkman; *Amsterdam* Bom, Ten Brink, Brave, Wed. Doll, van Es, Gartman, van Kesteren, van der Kroe, Nieman, J. Roos, G. Roos, J. W. Smit, Schalkkamp, Uilenbroek en anderen; *Leyden* Herding, Pont, Meerburg, Cyfveer, Mortier en van Thoir; *den Haag* Leeuwestyn, Klis, F. Sluyter, *Rotterdam* D. Vis, Bothal, v. Heel, Hendriksen, v. d Dries, en veele andere, als ook in andere Steden.

** By *S.* en *J. Luchtmans* te Leiden. *V. van der Plaats* te Harlingen, *C. Warnars* en *P. E. Briët* te Amsterdam, *B. Wild* en *J. Altheer* te Utrecht, en verder alöm, wordt Heden uitgegeeven A. YPEY (weleer Professor te Franeker, thands practizeerend Geneesheer te Amsterdam,) Introductio in MATERIAM MEDICAM. *Dit Werk is uit de beste en nieuwste bronnen geput, en meerendeel door eigen ondervinding bevestigd. De Autheur heeft wel vermyd de omslagtigheid van* Geoffroy, Murray &c., *doch ook meerder uitvoerigheid gegeeven dan* Spielman, Bergius &c. *aan die artikelen die voornaamlyk in gebruik zyn, om daar door dit Werk geschikt te maaken tot een gevoegelyker Handboek voor Studenten en Jonge Doctoren, dan tot hier toe in het Latyn is uitgegeeven.* In gr. 8vo. De prys is DRIE Gld. ingenaaid.

Gedrukt by JOHANNES DE GROOT EN ZOONEN.